

Valtiovarainministeriön määräys

valtion tilinpäätöksen kaavoista ja liitteenä ilmoitettavista tiedoista

Valtiovarainministeriö on valtion talousarviosta 13 päivänä toukokuuta 1988 annetun lain (423/1988) 17 a §:n 3 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 757/2024, päättänyt antaa seuraavan määräyksen.

1 §

Soveltamisala

Valtiokonttori laatii valtiovarainministeriölle valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992), jäljempänä talousarvioasetus, 67 b §:n 1 momentissa säädetyn ehdotuksen valtion tilinpäätökseksi 67 a §:ssä tarkemmin säädettyine liitteineen tässä määräyksessä annettavien kaavojen ja tarkempien määräysten mukaisesti.

Valtiokonttori sisällyttää ehdotukseensa valtion tilinpäätökseksi ja sen yhteydessä esitettäväksi valtiontalouden yhdistellyiksi laskelmiksi Valtiokonttorin johdon antaman arviointi- ja vahvistuslausuman sen mukaisesti kuin talousarvioasetuksen 67 b §:n 2 momentissa säädetään.

2 §

Talousarvion toteutumalaskelma

Valtion talousarvion toteutumalaskelma ja toteutumalaskelmassa esitettävä valtion tilinpäätöksen mukainen ylijäämä tai alijäämä varainhoitovuodelta ja kumulatiivinen ylijäämä tai alijäämä edellisiltä varainhoitovuosilta sekä toteutumalaskelman yhteydessä esitettävät tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä, käytöstä aiheutuneista menoista ja käytöstä aiheutuvista määrärahatarpeista laaditaan, noudattaen mitä talousarvioasetuksen 67 §:n 1 ja 2 momenteissa säädetään, liitteenä olevan kaavan (Valtion talousarvion toteutumalaskelma) mukaisesti.

3 §

Tuotto- ja kululaskelma

Valtion tuotto- ja kululaskelma laaditaan, noudattaen mitä talousarvioasetuksen 67 §:n 3 momentissa säädetään, liitteenä olevan kaavan (Valtion tuotto- ja kululaskelma) mukaisesti. Siirtotalouden tuotot ja kulut esitetään eriteltyinä Tilastokeskuksen sektoriluokituksen mukaisiin sektoreihin lukuun ottamatta sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain (615/2021) perusteella Helsingin kaupungin järjestämisvastuulle kuuluviin hyvinvointialueiden tehtäviin liittyviä siirtotalouden tuottoja ja kuluja, jotka esitetään sektorilla hyvinvointialuehallinto.

4 §

Tase

Valtion tase laaditaan, noudattaen mitä talousarvioasetuksen 67 §:n 3 momentissa säädetään, liitteenä olevan kaavan (Valtion tase) mukaisesti.

5 §

Rahoituslaskelma

Valtion rahoituslaskelma laaditaan, noudattaen mitä talousarvioasetuksen 67 §:n 3 momentissa säädetään, liitteenä olevan kaavan (Valtion rahoituslaskelma) mukaisesti. Siirtotalouden tulonsiirrot esitetään eriteltyinä Tilastokeskuksen sektoriluokitukseen perustuviin sektoreihin lukuun ottamatta sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain perusteella Helsingin kaupungin järjestämisvastuulle kuuluviin hyvinvointialueiden tehtäviin liittyviä siirtotalouden tulonsiirtoja, jotka esitetään sektorilla hyvinvointialuehallinto

6 §

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus

Talousarvioasetuksen 67 a §:n 1 kohdassa tarkoitettuina tilinpäätöksen laatimista koskevana liitetietoina (Valtion tilinpäätöksen liite 1: tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus) esitetään sellaiset olennaiset tilinpäätöksen laatimista ja vertailtavuutta edelliseen tilinpäätökseen vaikuttavia seikkoja koskevat tiedot, jotka eivät välittömästi ilmene tilinpäätöksen laadintaa koskevista säännöksistä ja valtiovarainministeriön määräyksistä tai eivät ole yleisesti tunnettuja hyvän kirjanpitotavan asettamia vaatimuksia. Liitteessä esitetään ainakin seuraavat tiedot:

- 1) budjetointia koskevat muutokset sekä muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan;
- 2) valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi;
- 3) tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen;
- 4) aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä;
- 5) selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvuoden tietojen kanssa; ja
- 6) selvitys tilinpäätösvuoden jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista.

7 §

Talousarvioon lisätalousarvioissa tehdyt muutokset

Talousarvioasetuksen 67 a §:n 2 kohdassa tarkoitettut tiedot talousarvioon lisätalousarvioissa tehdyistä muutoksista laaditaan liitteenä olevan kaavan (Valtion tilinpäätöksen liite 2: talousarvioon lisätalousarvioissa tehdyt muutokset) mukaisesti.

8 §

Talousarvion arviomäärärahojen ylitykset

Talousarvioasetuksen 67 a §:n 3 kohdassa tarkoitettut tiedot arviomäärärahojen ylityksistä laaditaan liitteenä olevan kaavan (Valtion tilinpäätöksen liite 3: talousarvion arviomäärärahojen ylitykset) mukaisesti.

9 §

Peruutetut siirretyt määrärahat varainhoitovuonna

Talousarvioasetuksen 67 a §:n 4 kohdassa tarkoitettut tiedot varainhoitovuonna peruutetuista siirretyistä määrärahoista laaditaan liitteenä olevan kaavan (Valtion tilinpäätöksen liite 4: peruutetut siirretyt määrärahat varainhoitovuonna) mukaisesti.

10 §

Valtion rahoitustuotot ja -kulut

Talousarvioasetuksen 67 a §:n 5 kohdassa tarkoitettu erittely valtion rahoitustuotoista ja -kuluista laaditaan liitteenä olevan kaavan (Valtion tilinpäätöksen liite 5: valtion rahoitustuotot ja -kulut) mukaisesti.

11 §

Valtion talousarviotaloudesta annetut lainat

Talousarvioasetuksen 67 a §:n 6 kohdassa tarkoitettu selvitys valtion talousarviotaloudesta annetuista lainoista laaditaan liitteenä olevan kaavan (Valtion tilinpäätöksen liite 6: valtion talousarviotaloudesta annetut lainat) mukaisesti. Selvityksessä lainat ryhmitellään hallinnonaloittain talousarvioasetuksen 4 §:n mukaisesti ja lainansaajien perusteella Tilastokeskuksen sektoriluokituksen mukaisiin sektoreihin lukuun ottamatta sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain perusteella Helsingin kaupungin järjestämisvastuulle kuuluviin hyvinvointialueiden tehtäviin liittyviä lainoja, jotka esitetään sektorilla hyvinvointialuehallinto.

12 §

Valtion käyttö- ja rahoitusomaisuusosakkeet ja -osuudet sekä oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Talousarvioasetuksen 67 a §:n 7 kohdassa tarkoitettu selvitys valtion käyttö- ja rahoitusomaisuuteen kuuluvista osakkeista ja osuuksista sekä valtion tekemistä oman pääoman ehtoisista sijoituksista laaditaan liitteenä olevan kaavan (Valtion tilinpäätöksen liite 7: valtion käyttö- ja rahoitusomaisuusosakkeet ja -osuudet sekä muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset) mukaisesti. Selvitys ryhmitellään hallinnonaloittain talousarvioasetuksen 4 §:n mukaisesti ja yhtiöittäin tai yhteisöittäin. Siltä osin kuin valtion omistama osuus yhtiössä tai yhteisössä on kirjanpitoarvoltaan vähemmän kuin 100 000 euroa, selvitys esitetään hallinnonaloittain ja yhtiöittäin tai yhteisöittäin erittelemättä kohdassa muut osakkeet ja osuudet. Valtion huoneisto- ja kiinteistöosakkeet esitetään osakkeiden kirjanpitoarvosta riippumatta hallinnonaloittain erittelemättä liitteen kohdassa huoneisto- ja kiinteistöosakkeet.

13 §

Valtion talousarviotalouden velan muutokset

Talousarvioasetuksen 67 a §:n 8 kohdassa tarkoitettu selvitys valtion talousarviotalouden velan muutoksista laaditaan liitteenä olevan kaavan (Valtion tilinpäätöksen liite 8: valtion talousarviotalouden velan muutokset) mukaisesti.

14 §

Valtion talousarviotalouden velan maturiteettijakauma ja duraatio

Talousarvioasetuksen 67 a §:n 9 kohdassa tarkoitettu selvitys valtion talousarviotalouden velan maturiteettijakaumasta ja duraatiosta laaditaan liitteenä olevan kaavan (Valtion tilinpäätöksen liite 9: valtion talousarviotalouden velan maturiteettijakauma ja duraatio) mukaisesti.

15 §

Rahoituserät valtion taseessa

Talousarvioasetuksen 67 a §:n 10 kohdassa tarkoitettu erittely valtion taseen rahoituseristä laaditaan liitteenä olevan kaavan (Valtion tilinpäätöksen liite 10: rahoituserät valtion taseessa) mukaisesti.

16 §

Valtion talousarviotalouden kassanpilotarve ja likvidit varat

Talousarvioasetuksen 67 a §:n 11 kohdassa tarkoitettu selvitys valtion talousarvioasetuksen kassanpilotarpeesta ja likvideistä varoista laaditaan liitteenä olevan kaavan (Valtion tilinpäätöksen liite 11: valtion talousarviotalouden kassanpilotarve ja likvidit varat) mukaisesti.

17 §

Valtion takaukset, -takuut ja muut monivuotiset vastuut

Talousarvioasetuksen 67 a §:n 12 kohdassa tarkoitettu selvitys varainhoitovuoden päättyessä voimassa olleista (valtiota tosiasiallisesti rasittavista) valtioneuvoksuista, -takuista sekä niiden käytettävissä olevista enimmäismääristä sekä muista valtion vastuista laaditaan liitteenä olevan kaavan (Valtion tilinpäätöksen liite 12: valtioneuvoksuista ja -takuista sekä muut monivuotiset vastuut) mukaisesti. Valtioneuvoksuista ja -takuista esitetään eriteltyinä Tilastokeskuksen sektoriluokituksen mukaisesti sektoreihin valtioneuvoksuista tai -takuun saajien perusteella. Selvityksessä mainitaan myös valtioneuvoksuista tai -takuun saaja sekä säädös tai eduskunnan päätös, johon valtioneuvoksuista tai -takuu perustuu.

Muihin monivuotisiin vastuisiin sisällytetään sellaiset varainhoitovuoden päättyessä voimassa olleet ja edelleen jatkuvat muut kuin valtion virastojen ja laitosten keskenään solmimiin sopimukseen perustuvat taseen ulkopuoliset vastuut, joita ei ole esitetty vastuuksina kirjanpitoyksikön talousarvion toteutumalaskelmassa ja joiden arvo arvonnäköalalla summin tilinpäätöshetkestä eteenpäin laskettuna on vähintään 500 000 euroa. Monivuotisilla vastuilla tarkoitetaan tässä myös valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1297/2006) tarkoitettua valtion eläkevastuuta ja työeläkejärjestelmien valtiolle aiheuttamia rahoitusvastuita, mutta ei muita vastuuta, jotka aiheutuvat työsopimuksista tai nimityksistä virkaan tai virkasuhteeseen. Muut monivuotiset vastuut jaotellaan talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamäärärahat perusteella tehtyihin viraston tai laitoksen toimintaan nähden tavanomaisiin sopimuksiin ja sitoumuksiin, muulla perusteella tehtyihin

sopimukseen ja sitoumukseen sekä valtion eläkevastuisiin. Muulla perusteella tehtyjen sopimusten ja sitoumusten osalta erittelyssä mainitaan säädös tai päätös, johon sopimus tai sitoumus perustuu, ellei erityisistä syistä muuta johdu.

Toistaiseksi voimassa olevien ja määräaikaisten sopimusten ja sitoumusten aiheuttamat vuosittaiset talousarviomenot ja määrärahatarpeet otetaan huomioon ensimmäiseen mahdolliseen irtisanomishetkeen ja sen jälkeiseen irtisanomisajan loppuun saakka. Mikäli määräaikaisessa sopimuksessa tai sitoumuksessa ei ole irtisanomisehtoa, otetaan se huomioon määräaikaisuuden loppuun saakka.

18 §

Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Talousarvioasetuksen 67 a §:n 13 kohdassa tarkoitettut muut oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarpeelliset täydentävät tiedot esitetään valtion tilinpäätöksen liitteenä (Valtion tilinpäätöksen liite 13: oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot). Liitteeseen otetaan ne selvitykset, jotka Valtiokonttori arvioi tarvittavan oikeiden ja riittävien tietojen (oikean ja riittävän kuvan) antamiseksi valtion talousarviosta annetun lain 18 §:ssä säädetyllä tavalla ja joihin sisältyvät tiedot eivät ilmene valtion tilinpäätöslaskelmista liitteineen. Liitteeseen voidaan ottaa edellä määrättyjä valtion tilinpäätöslaskelmia ja niiden liitteitä täydentäviä laskelmia ja selvityksiä, jotka tarvitaan ulkoista ohjausta ja johtamista varten ja jotka täydentävät oikeaa ja riittävää kuvaa talousarvion noudattamisesta valtion tuotoista ja kuluista ja taloudellisesta asemasta.

19 §

Voimaantulo

Tämä määräys tulee voimaan 5 päivänä joulukuuta 2025. Tällä määräyksellä kumotaan 11 päivänä marraskuuta 2025 annettu valtiovarainministeriön määräys valtion tilinpäätöksen kaavoista ja liitteenä ilmoitettavista tiedoista. Tätä määräystä sovelletaan ensimmäisen kerran varainhoitovuodelta 2025 laadittavaan valtion tilinpäätökseen.

Helsingissä 3.12.2025

Valtiovarainministeri Riikka Purra

Budjettineuvos Timo Hattinen

LIITTEET

Valtion talousarvion toteutumalaskelma

Valtion tuotto- ja kululaskelma

Valtion tase

Valtion rahoituslaskelma

Valtion tilinpäätöksen liite 2: talousarvioon lisätalousarvioissa tehdyt muutokset

Valtion tilinpäätöksen liite 3: talousarvion arviomäärärahojen ylitykset

Valtion tilinpäätöksen liite 4: peruutetut siirretyt määrärahat varainhoitovuonna

Valtion tilinpäätöksen liite 5: valtion rahoitustuotot ja -kulut

Valtion tilinpäätöksen liite 6: valtion talousarviotaloudesta annetut lainat

Valtion tilinpäätöksen liite 7: valtion käyttö- ja rahoitusomaisuusosakkeet ja -osuudet sekä muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Valtion tilinpäätöksen liite 8: valtion talousarviotalouden velan muutokset

Valtion tilinpäätöksen liite 9: valtion talousarviotalouden velan maturiteettijakauma ja duraatio

Valtion tilinpäätöksen liite 10: rahoituserät valtion taseessa

Valtion tilinpäätöksen liite 11: valtion talousarviotalouden kassanpitotarve ja likvidit varat

Valtion tilinpäätöksen liite 12: valtiontakaukset, -takuut sekä muut monivuotiset vastuut